

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12 "
 Pe 1 lunar . 2 "
 Pret de Duminică
 Pe un an 4 Cor. — Pen-
 tr-un România și America
 10 Cor.
 Pret de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 un 40 trane.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se în-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 22.

O nouă primejdie.

(*) Wekerle, întâiul sfetnic al Coroanei și marele vistiernic al țării e gata cu un plan de lege, care dacă se va primi în dietă fără schimbări temeinice, va duce la sapă de lemn o mare parte dintre români și alte neamuri, cari fierb țuică (rachiu). *Vrea adică să desființeze cazarurile (caldările) mici*, de cari sunt multe mai ales prin satele românești; să nu mai îngăduie decât cazaruri mari, câte unul într'un cerc. Oameni din 20—30 sate vor fi siliți să se ducă la depărtări mari și acolo să-și valoreze prunele și tescovina (comina) și drojdia dela vin. Se înțelege, dreptul de a ține cazan mare, îl va avea vre-un nemeș scăpătat ori vre-un mare birtaș ovreiu, cărora nu le va fi greu să afle mijlocul cum să scurteze pe români, cum să-i silească a vinde prunele, tescovina și drojdia pe prețuri de nimica, iar prețul vinarsului (țuicel ori rachiului) să-l ridice, și mai ales să strice băuturile în cât rachiul de prune ori de comină *curat* va rămâne o poveste a trecutului.

Ca să ne dăm seama ce însemnează asta pentru români, vom spune, că după cum se dovedește dintr'o cercetare (statistică) făcută la 1897, s'au găsit pruni printre:

români *	11,545.770
slovaci	3,650.025
ruteni	1,894.408
șvabi	23.746
sași	753.237
sârbi	170.772
unguri	13,632.721

Adevărat, că printre unguri sunt prunii cei mai mulți. Dar pânăce 13,632.721 pruni se împart între 7,890.923 unguri, (căci din numărul de 8,742.301 erau 851.378 ovrei, cari nu cultivă pruni, ci vând numai rachiul) încât vine pe unul 1.72 pruni, până atunci 11,545.770 pruni se împarte între 2,799.479 români (câți erau la acea dată!) așa că pe un român vine 4.12 pruni.

Vedem dar, că dintre toate neamurile din patrie, relativ *românii au prunii cei mai mulți*. Știm apoi, că dintre prunele ce se produc, nouă din zece părți, românii le folosesc pentru a fierbe rachiul. Sunt ținuturi întregi, (de pildă valea Murășului) unde românii trăiesc aproape numai din negoțul cu rachiul de prune, iar cei dela podgorii de asemeni, au un venit frumos din fiertul rachiului.

Noua lege în români va lovi deci mai fără cruțare. Iată de ce *deputații noștri* și-au și ținut de sfântă datorie, *îndatăce au aflat despre planul ministrului, s'au dus la el și l-au rugat să retragă acest proiect de*

lege ori cel puțin să-l modifice așa fel, în cât să nu izbească atât de grozav în românii.

Ministrul, așa, cu jumătate gură, a făgăduit că va schimba ceva, ceva. Fără îndoiială însă, lucrurile de căpetenie vor rămâne și astfel o nouă primejdie se abate asupra satelor românești.

Nu suntem dintre cei cari se bucură că în satele noastre se fierbe și se va bea mult rachiul. Dimpotrivă, am dori ca să nu se bea printre români decât apă, *căci beuturile sunt nenorocirea noastră*. În tot cazul, ar fi mai sănătos să uscăm prunele și să le vindem cu preț bun și să ținem și pentru hrana noastră, fiind un fruct foarte sănătos.

Ministrul zice că asta vrea și el. Ne îndoim, căci așa cum a plănuț legea, numai în ajutorul săracilor nu vine, ci-i dă pe aceștia pe mâna bogătanilor cu dreptul de a ține cazan mare. Dacă ministrul țintea să învețe poporul a cultivă prune bune pentru uscat, de pus în vânzare, trebuia întâiu să *ridice prin sate captoare de uscat prunele și să facă toate înlesnirile pentru acest comerț*, iar nu să dea în cap cultivătorilor de pruni obișnuiți numai cu vânzarea rachiului pe cari dânsii îl fierb.

Trebuie ani de zile, pânăce poporul învață un lucru nou, fie acesta de altfel cât de bun. Numai dupăce i-s'ar fi dat popoului învățăturile și înlesnirile de lipsă pentru a trece dintr'o stare de lucruri la alta, era potrivit să vie Wekerle cu proiectul său de lege. Așa, ca din senin, este un păcat neiertat, căci lovește în existența a zeci de mii cetățeni, în o parte însemnată a *poporul român*.

Avem însă nădejde, că deputații noștri vor grăbi toți la Budapesta și mâne, când se începe discuția asupra acestui proiect de lege, *vor intra și ei în foc pentru apărarea intereselor românești*. Poate să nu învingă, poate că nu vor reuși să înduplece pe ministru, căci ce pot 25 inși împotriva ministrului, care are la spate peste 300 votanți?! Rămâne însă știut, că deputații români au luptat din răsuputeri pentru înlăturarea unei mari primejdii și se va dovedi încă odată, că partidul kossuthist, ajuns la putere prin făgăduieli că va scădea dările, va împărți pământ și va slobozi căldările — așa vorbeau candidații kossuthiști prin satele românești — acum că e la putere, nu numai că a sporit dările, dar mai *desființează și un mijloc de câștig al oamenilor săraci*, ca astfel să le pună în mână bățul de cerșitor.

Asta-i stăpânirea kossuthistă!

Ajurnarea dietei. Am anunțat că dieta va fi ajurnată prin autograf regal. În contra acestui plan de ajurnare mai mulți deputați independenți au pornit o acțiune de zădărnire. Dacă dieta s'ar ajurna prin autograf regal, nu s'ar mai putea reuni în decursul vacanțelor de vară sub nici o împrejurare. Independenții zic însă că nu e exclus ca peste vară să se ivească necesitatea de a convoca dieta. În înțelesul regulamentului intern al dietei 20 de deputați pot convoca dieta între ori ce împrejurări dacă n'a fost ajurnată prin autograf regal. În urma agitațiilor din partidul independent președintele dietei, Justh, l-a interpelat pe ministrul președinte Wekerle, somându-l să facă cunoscută modalitatea de care va usa la ajurnarea dietei. Wekerle cedând pretențiilor independenților a declarat că nu va ajurna-o prin autograf regal. Dieta deci se va ajurna însași până la toamnă.

Audiența ministrului Günther. Ziarele vestiau ieri-aialtieri că ministrul de justiție, Günther, va merge în Tatra cercetând la un stabiliment de băi de acolo pe soția sa bolnavă. Günther însă n'a luat-o spre Tatra, ci spre Viena; căci după cum anunță biroul telegrafic ungar, regele l-a primit ieri în audiență. Ministrul a referat regelui despre afacerile curente ale resortului său. Referitor la ținuirea acestui audiență circulează mai multe versiuni, între altele că și-ar fi dat și demisia. Günther a prezintat regelui un proiect gata despre prelungirea iudicaturei curiale. Proiectul acesta se va prezinta dietei încă înainte de vacanțele de vară.

Catedre de română la preparandiile de stat. Ministrul de instrucție Apponyi a lansat o ordinațiune, dispunând, că la preparandiile de stat din ținuturile locuite de naționalități să se înființeze catedre de limba naționalității respective. Ministrul își întemeiază ordinațiunea pe principiul pedagogic, că învățătorii trebuie să cunoască limba maternă a copiilor cari îi cercetează școala. După exemplul cursului croat din Ciacturn, celui slovacesc din Lonsocz și celui românesc din Deva se vor înființa la preparandiile din Arad, Cluj și Timișoara cursuri de românește, la Baja și Szabadka cursuri sârbești. Pentru slovaci se vor înființa de asemeni la preparandiile din Eperjes, Leva, Igló, Modor și Znió-Váralja. Rutenii vor avea unul în Sighetul Marmăției. Cursul va constă din câte două ore pe săptămână și obligă pe toți elevii.

De-ale croaților. La cererea consiliului universitar guvernul a închis universitatea din Agram. Cursurile nu se puteau ține din cauza lipsei de ascultători.

Ziarul *Pokret* aduce vestea că la recomandarea lui Wekerle banul Rauch va fi numit în curând consilier intim regesc.

Două momente caracteristice pentru politica nefastă a guvernului ungar.

*) Vezi „Românii din statul ungar”, de I. Russu-Șirlanu, pag. 303.

Din Dietă.

— Dela corespondentul «Tribunei». —

Budapesta, 17 Iunie.

Ieri v'am transmis prin telefon știrea că în ședința de azi, 17 Iunie, Miercuri, dieta (casa țării) nu a putut ține ședință cum se cade, fiind prea puțini deputați prezenți. Căldura cea mare îi ține pe deputați pe acasă, sau în răcoare, prin cafenele, și chiar și cei cari sunt de față nu ascultă la cece se debate în dietă, ci șed ca adormiți.

În ședința de azi, Miercuri, s'au întâmplat multe: Dieta acum macină proiectele de legi cum se macină sacii la moară.

Legile votate în ședința de Marți se primesc, azi, în a treia cetire. — La ordinea zilei sunt două proiecte: Proiectul despre reforma legii de execuție, proiectul despre legea de alcool (despre fierberea pruneilor). Reforma legii de execuție ministrul-președinte *Wekerle a retras-o*, căci nu și-a câștigat învoiala majorității. Ceealaltă lege se va debate în altă ședință.

Urmează apoi *interpeleările*. Ministrul *Wekerle* răspunde la mai multe interpeleări: Alui *Nagy Dezső* în chestia mizeriei de locuințe în Budapesta, alui *Nagy György* în chestia distincțiilor mai multor membri ai parlamentului, alui *Nagy György*, iarăși, despre văduvele și orfanii oficianților. Majoritatea coaliției ia toate răspunsurile lui *Wekerle* la cunoștință. Nici nu se poate altfel!

Interpelează unguorul *Bozóky* în chestia școlare, iar deputatul *Hoffman* roagă camera (dieta) să îi dea îngăduință să-și amâne interpeleția *deoarece și așa nime nu îl ascultă*. Așa de leneși și moleșiți sunt deputații unguri!... Totodată deputatul *Hoffmann* cere ca să se încerce: Are drept dieta să mai continue cu ședința? Cere să se nu-

mere deputații cari sunt de față, căci dieta numai atunci are, după lege, drept să țină ședință, dacă sunt prezenți mai mult de 100 de deputați.

Acum s'a început haita după deputați, ca să-i adune laolaltă. Totuși însă, deși au trimis prin oraș după ei trăsuri, deși s'a telefonat în toate părțile, nu s'au putut aduna în număr destul de mare pentru a putea ține ședința. Atunci vice-președintele *Ná-vay*, care prezida, s'a văzut *silit să ridice ședința*.

Aceasta e foarte caracterizator pentru dieta Ungariei și pentru domii unguri, cari iau plata scumpă plătită din sudoarea poporului și după ce au luat plata nu-și mai bat capul de popor și nici nu mai merg la dietă.

Deputații naționali.

Deputații noștri naționali, cari s'au purtat așa de frumos în dietă în primăvară, când au luptat în contra revizuirii legii dietei, care revizuire este întru paguba noastră, — acum, din cauza noiei legi a dietei nu pot duce, în dieta aceasta de acum lupta așa de frumos cum ar dori. Aștetăm cu toții *sufragiul universal*, votul *pentru toți*, și pentru cei cari sunt mai săraci.

Prin sufragiul universal noi vom izbuti să alegem mai mulți deputați naționali, pe cari trimițându-i, în număr mai mare, în dietă vor putea să lupte cu mai mult rezultat pentru neamul românesc.

Deoarece însă stăpânirea nu prea are de gând să ne aducă vot favorabil, *deputați, fruntași și popor*, vom trebui să luptăm cu toții pentru sufragiul universal. Și lupta aceasta numai atunci va putea fi cu succes dacă toți românii *una* suntem și nici unul nu părăsește steagul național!

Din România.

Ministrul de Comerț. D. Alex. Djuvara, nou ministru al industriei și al comerțului, este de mult un fruntaș al luptelor noastre politice. E dintre acei luptători ce au dat piept cu toți marii noștri luptători politici. Printre oratorii noștri parlamentari, d. Alex. Djuvara ocupă un loc de frunte. Talentul d-sale este pentru mulți amatori de oratorie cel mai frumos din talentele noastre parlamentare. Dl. Take Ionescu e câte odată mai puternic dar forma lui inegală e adesea defectuoasă. D. Barbu Delavrancea are o putere de lirism mai mare decât ori ce alt orator, dar lipsa de simț politic și de idei politice face ca talentul d-lui Delavrancea să fie mai mult un talent de curte cu jurată, de întruniri publice sau de conferințe literare. D. Marghiloman, cu limbajul său elegant, întrebuițează adesea prea multe franțuzisme. La d. Djuvara, splendoarea și puritatea limbii sunt întotdeauna aceleași, și curentul său incisiv, adesea ironic, câte o dată mușcător, traduce gândirea cu claritatea celor mai clari din oratorii noștri. A asculta pe d. Djuvara e o plăcere estetică.

Intrând în noul departament al comerțului, d. Djuvara are o sarcină îndoit de grea: întâi, fiindcă va trebui să organizeze acest nou minister, și al doilea fiindcă va avea de pus temelile unei întregi activități naționale cam lăsată în părăsire până astăzi, dar către care tocmai se îndreptăză Români, și în spre care se va îndrepta tot mai mult în viitor.

Ne ne îndolm că d. Alexandru Djuvara va ști să fie la înălțimea greii sarcine ce i s'a încredințat. (Vilitorul).

Mișcarea culturală.

»Astra« în Bihor.

Convocator.

Adunarea generală a despărțământului Orădan al »Astre« este fixată pe ziua de *Duminică 21 Iunie n. a. c.* la orele 2 după amiază în frunțașă comună Tulca, pe când P. On. membri ordinari ai acestui despărțământ, cu atât mai vărtos sunt rugați a lua parte, cu cât este de dorit, ca cadoul sărbătoresc al acestei adunări să se marcheze de

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Spiritul sau alcoolul ca cel mai primejdios dușman al omenimel.*

Prelegere populară de Ioan Roșu învățător în Buteni.

Cinstiți frați,

Iată-mă și eu în șirul celor ce dând ascultare glasului timpului și mai ales îndemnați de sfatul părintesc al P. S. Sale părintelui Episcop din Arad Ioan I. Pap. — la anumite ocaziuni, Vi-au servit cu sfaturi înțelepte îndemnându-vă a vă feri de cel mai primejdios dușman cel are omul pe pământ — de spirit sau alcool.

Zic, m'am înrolat și eu în șirul celor ce deja vi-au prezentat acest dușman periculos în celea mai negre dar adevărate colori, pentru ca de o parte să contribui și eu după slabele mi puteri la nimicirea acestui verme, care roade la rădăcina arborelui nostru național și-l amenință cu ruină, — de altă parte o fac aceasta pentru că P. S. Sa părintele episcop prin circularul numărul 3132/1907 numărându-ne și pe noi, învățătorii poporului român în șirul fiilor săi mai mari, ne obligă a ne prezenta cu atari sfaturi în mijlocul fiilor săi mai mici și atât cu fapta cât și cu cuvântul să nizmăm a-i feri de a se lăsa seduși de acest neimpăcat dușman al genului omenesc.

* Cetită în școala din Buteni, înaintea uni public numărös încât sala nu-i încăpea, — la 29 Martie n. a. — La timpul său cuvintele necunoscute de popor au fost întocmite după posibilitate cu cuvinte înțelese de popor sau explicate în termeni populari.

Când știți dar cu toții că mă prezint cu această prelegere în mijlocul dvoastră din îndemnul și încredințarea părintelui nostru sufletesc, a P. S. Sale dlui Episcop, care — din voia lui Dzeu și din încrederea celor chemați — stă în fruntea noastră, a fiilor săi sufletești îndreptându-ne și povățuindu-ne cu părintescă dragoste, — puteți ști și aceea că noi, fiii săi mai mari ne prezentăm între dvoastră fiii săi mai mici ca între frați ca să dovedim prin aceasta că suntem fil supuși și ascultători ai unui părinte și mai ales să arătăm P. S. Sale că dacă frați suntem, ne iubim și prin aceasta vom a-i face și P. S. Sale, ca unui părinte, bucurie, căci știut este că:

Frați cu frați când se iubesc
Părinții se înveselesc.

Presimțind acestea, cu permisiunea dvoastră, îmi iau voie a intra în meritul chestiunii rugându-vă a fi cu băgare de seamă, a asculta și a vă acomoda sfaturilor cuprinsă în aceasta lucrare, asigurându-vă că toate sunt izvorite din cea mai curată iubire și îngrijire de soartea și viitorul nostru.

Iubiți frați!

Este știut, că după legile lui Dumnezeu, omul, pentru că să poată fi deplin sănătos, are lipsă de mai multe mijloace prin cari să-și susțină vigoarea și-și recâștige puterea pierdută prin lucrul prestat întru aș asigură existența și între acelea mijloace se numără și *nutreământul* care constă din două părți: *mâncare și beutură*. Amăsurat scopul urmărit prin prezentarea prelegerii de față, eu am să tractez despre beuturi; dar și dintre acestea numai despre acelea cari au însușirea, că prin

materiile otrăvitoare ce conțin, întunecă sufletul, rulsează corpul și nimiceste toată valoarea socială morală acelu om, care are slăbiciunea a le bea în măsură mai mare și cari beuturi se numesc beuturi spirtoase sau alcoolice. Să cercăm dar a cunoaște aceste beuturi mai de aproape!

1. Afiarea și producerea alcoolului.

Alcoolul sau spiritul se produce prin fermentațiune d. e. în vin și prin fierbere ca d. e. în vinars, bere etc. Se zice, că spiritul a fost mai întâi aflat de arabi, cari extrageau din trestie, și se întrebuițează ca medicină, de aceea nici nu se căpătă decât în farmaci ca orice otrăv. Din Arabia a fost apol transportat în Europa.

Ajungând oamenii, prin d ferite experimentări, la convingerea, că adevărat și în vin se află spirit și că poate fi extras prin destilare, începură a fabrica spiritul mai ușor și în cantități mai mari și astfel se putea ajunge mai ușor la el mai ales că începuse a fi și mai letin.

Experimentările amatorilor acestui spirit otrăvitor însă n'au încetat nici aci, ci continuându-se tot mai departe au ajuns în fine la un rezultat neașteptat, care a făcut că aceasta lăcuată puatitoare să se lățească cu o putere uimtoare. Rezultatul acesta este scoaterea sau extragerea spiritului din bucate și din poame, ca din: grâu, secară, cucuruz, prune, mere, vișini etc. etc., care împrejurare scăzu cu totulul prețul spiritului și amestecându-l cu apă făcură din el cunoscută beutură numită vinars, pe care crășmarii ca să-i facă mai tare, îi mai amestecă cu tot felul de spurcăciuni și pe care oamenii începură al consumă tot mai mult, până ce în fine se făcură lo-

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás măstru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynil, labrador etc., din pietre de marmorănt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Căncelăria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

atare, prin prezența cât mai numeroasă a slim. membri.

PROGRAMUL:

1. Deschiderea adunării prin președintele.
2. Raportul secretarului.
3. Raportul bibliotecarului.
4. Raportul casarului.
5. Dizecțiune de protopresbiterul Alexandru Muntean.
6. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor.

Dr. Aurel Lazar m. p.
directorul desp.

Iosif Tărău m. p.
secretar.

Pomenirea cântărețului național Ciprian Porumbescu.

Un popor care ține la limba, la obiceiurile și la cântecele sale, trebuie să sărbătorească cu sfințenie pomenirea acelor fii ai săi, cari au luptat pentru limba sau obiceiurile sau câtecele poporului. Și poporul românesc știe să răsplătească fiilor săi munca și iubirea lor pentru neam!

În anul acesta, în săptămânile trecute, s'a împlinit 25 de ani dela moartea cântărețului național Ciprian Porumbescu, care a compus melodii naționale neperitoare, care atât în muzica bisericească cât și în cea lumească a creat glorie neperitoare cântului românesc din Ungaria. Unui astfel de cântăreț mare, național, care nu numai a iubit din inimă poporul său și cântecele acestuia, ci și a suferit pentru neam, merită să i-se aducă laudă, memoria lui merită să fie veșnic pomenită.

Iată de ce nu numai noi românii din țara ungurească, ci toți românii de pretutindeni au serbat pomenirea lui Ciprian Porumbescu și frații noștri din România, și cei de sub domnia împărăției austriace, din Viena, din Bucovina și-au adus aminte de marele

cântăreț al nostru, căci un bărbat mare al nostru e și al fraților noștri din libera Românie și al tuturor românilor, iar un român mare de al lor e și al nostru! Căci deși ne desparte granița, noi românii în limba, în obiceiurile și cânturile noastre, în cultura noastră una suntem și una voim să fim totdeauna.

În Ungaria memoria lui Ciprian Porumbescu s'a sărbătorit în mai multe orașe și sate. Mai ales în Ardeal și Bănat s'au aranjat și se vor mai aranja frumoase serbări întru pomenirea cântărețului național. În părțile ungurene un singur oraș a spălat rușinea și că nu s'a aranjat nimic: Oradea-mare.

În Ardeal: în Sibiu »Reuniunea română de muzică« a aranjat frumoase festivaluri muzicale, reprezentându-se chiar și o operetă (»Crai nou«) alui Porumbescu și cântându-se cu multă însuflețire, de corul mare și bine instruit al reuniunii, câteva piese de sărbătoritul cântăreț. — La Bistrița harnica reuniune de cântări de acolo a aranjat un reușit festival (sărbătoare) muzical, la care asemenea s'a predat tot muzică de alui Porumbescu. — La Brașov a fost parastas cântând corul lui G. Dima.

Foarte frumos a serbat și va serba încă memoria lui Porumbescu, Bănatul. Aici nu numai orașele, ci chiar și satele și-au dat seama că românii buni sunt datori a sărbători pe cântărețul suferinței noastre naționale. Reșița-montană și-a împlinit în mod demn datoria față de neam, căci a aranjat festivaluri de toată frumusețea și chiar și teatru. La Lugos s'a aranjat matineu și parastas. Până acum au mai serbat apoi satele din Bănat: Curtea, Prigor, Bozovici și încă un sat mic. Și avem speranță că Bănatul va sta în frunte în privința aceasta și pe mai de-

parte, aranjându-se încă și alte serbări: la sate ca și la orașe!

Ne așteptăm îndeosebi ca serbările ce se vor aranja la Oravița, vor fi splendide cu atât mai ales că cele trei reuniuni surori (două din Oravița rom. și una din Oravița mont.) vor cânta împreună.

Mai rău s'au purtat părțile ungurene, unde, afar de Oradea-Mare, nime nu s'a mișcat ca să celebreze memoria iubitului compozitor național. În Oradea-Mare însă corul societății »Hilaria« și-a îndeplinit frumos datoria, cea ce este meritul harnicilor ei conducători, în a căror frunte să distinsul fruntaș din Bihor Dr. Aurel Lazar, care — o spunem cu cea mai mare bucurie — desvoltă o rodnică activitate culturală în părțile bihorene.

Românii în afară de Ungaria, din România liberă și din Austria, au serbat asemenea memoria lui Porumbescu. Românii din Suceava (Bucovina) nu numai că au celebrat un frumos parastas, dar au făcut o excursie de pietate la mormântul din Stupca al adormitului întru domnul. La Viena (Austria) s'a ținut parastas și societatea »România Jună« va aranja încă o convingere socială festivă.

Cu multă pietate pentru defunct și iubire pentru noi au serbat amintirea lui Porumbescu frații noștri din România liberă. La Craiova brava societate »Hora« a aranjat un splendid festival. Profesorul Bărbulescu a ținut o potrivită cuvântare și s'a luat hotărârea a se ridica lui C. Porumbescu un monument. »Hora« a și dat deja spre scopul acesta 100 de lei. La Turnu-Măgurele (tot în România) s'a jucat opereta »Crai Nou« alui Porumbescu.

În România șirul serbărilor întru pomenirea lui Porumbescu asemenea încă nu s'a

caluri anume pentru vindecarea lui și pe acestea localuri noi le numim birtari.

Iată fraților, cum s'a aflat spiritul și cum a pătruns în celea mai largi cercuri ale omenimii, cuprinzând în brațele sale și înveninând mai ales masa, mulțimea oamenilor, poporul muncitor care este și trebuie să fie temelie statelor, nădejdea și fericirea neamurilor.

2. Examinarea igienică a spiritului.

Aflat odată spiritul, bărbatul luminat, după ce au văzut, că cu câtă repezițiune să lățește și cu câtă plăcere îl consumă oamenii și cum, prin puterea ce o are, face pe om să-și pierdă conștiința, a-i slăbi puterile trupesti și a-l întuneca mintea, — zic, observând bărbatul și medicul luminați toate acestea, au cercat a examina mai de aproape acest spirit spre a constata de e folositor sau stricicios? conține materii nutritive sau otrăvitoare? peste tot de e de recomandat să-l bea omul sau ba?

Într-o carte mi-s'a dat să cetesc rezultatul unor cercetări de acestea, dar cari rezultate ce e drept nu toate sunt o formă; unele susțin că spiritul conține materii nutritive și folosit în măsură mică contribuie la nutrirea corpului altele apoi susțin că, spiritul luat cât de puțin este stricicios.

Că spiritul ar fi nutritiv ar urma din constatările unei comisiuni compuse din oameni învățați din America cari, ca să se convingă despre influința ce o exercită spiritul asupra corpului au făcut o experimentare de câteva zile asupra lor înșiși astfel, că cu toții s'au așezat într-o localitate anumită, în aceeași temperatură, în același aer și trăind cu unele și aceleași materii nutritive.

Influența spiritului voiau ei să o constate astfel, că în termen de 3 zile se nutreau cu mâncări și beuturi nespirțuoase; iar alte 3 zile pe lângă mâncarea regulată, foloseau beuturi spirțuoase. După fiecare mod de traiu își măsurau cu aparate anumite atât greutatea cât și căldura corpului. Experimenta și-au sfârșit-o cu nutreământul fără spirțuoase, când apoi măsurându-se s'au convins că greutatea și căldura corpului a rămas aceeași așa la nutreământul cu spirit cât și fără spirit.

Ar urma dar, dacă ar fi să credem acestor experimenterilor, că spiritul ar fi o beătură nutritivă și ca atare necesară pentru om.

Când însă ne aducem aminte că acei bărbati au făcut aceeași experiență într'un timp scurt și că au beut vin în care se află numai 10 proc. spirit și nu vinars în care 50 proc. și mai bine e spirit, — zic, când știm toate acestea nu putem considera constatarea acelor învățați americani de sfântă și deamă de urmat, cu atât mai vârtos că poporul nostru aproape peste tot nu bea nici bere, care conține cam 2-8 proc. spirit, nici vin, care conține până la 20 proc. spirit, ci bea beutura cea mai bogată în spirit, adică vinarsul, care mai mult de jumătate constă numai din spirit curat fără alte multe materii stricicioase cu cari se falsifică această beătură.

Dacă acei învățați americani voiau să câștige păreri adevărate și convingătoare despre influința spiritului asupra organismului omenesc trebuiau să facă experiența cu vinars (rachiu) și luându-l în măsură mare. Și chiar fiind că acești învățați n'au făcut așa ne vine a crede cu tot dreptul că sunt mai adevărate și mai de crezut experiențele făcute de alți învățați, cari ne-au dovedit contrariul.

Dar nici nu ni-se cere nouă a aștepta rezultatele ce oamenii de știință vor ajunge să le câștige despre spirit și influința lui asupra organismului omenesc — căci dănsii o fac aceasta pentru a ajunge la un rezultat oarecare științific cu ajutorul cărui se poate convinge omenimea despre conținutul spiritului și despre modul cum influențează asupra organelor omului; nouă ne e destul să privim pe omul bețiv mai de aproape și la momentul ne putem convinge, că spiritul nu-l putem tracta ca pe o beătură nutritivă și necesară, ci dincontră ca pe cel mai periculos venin sau otrăv care nimicește sănătatea, întunecă mintea și ruinează total atât materializește cât și moralizește pe omul ce se lăsa rob de beuturile spirțuoase.

3. Cum se consumă beuturile spirțuoase la noi?

Pe cum am arătat mai sus o comisiune de 3 oameni învățați au fost aflat că spiritul folosit în cantități mici nu are vre-o influență stricicioasă mai exprimată asupra organismului omenesc când îl luăm ca v'n cum l'au luat ei, sau ca bere care conține și mai puțin alcool (spirit), dar și pe acestea în cantități sau măsură mică cum d. e. au luat ei vinul.

Ei, dar experiența de toate zilele ne dovedește că consumarea vinului sau a berei — dar mai ales a vinarsului are aceeași urmărie că departe de a lăsa pe om să-și înă cumpăt, să-l bea în măsură mică îl îndeamnă ca din ce bea să tot bea până ajunge a se face din om neom.

(Va urma.)

BÉTAY și BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernacule, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere.

Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

sfârșit încă. Ne bucurăm mult că dulcii noștri frați iau parte la durerile și clipele noastre de bucurie sau serbătoare.

Sperăm, totodată, că și la noi se vor aranja încă serbări întru pomenirea cântărețului național, care și-a iubit atât de mult neamul său românesc și a le cărui cântece face să tresară în dulce însuflețire inima fiecărui bun român! Dorim deci ca mișcarea de pietate, în amintirea lui, să fie cât mai mare, să cuprindă cât mai multe inimi românești!

Din străinătate.

Situația în Cuba. În New York s'au conflict zilele trecute mai multe vagoane cu arme destinate locuitorilor din insula Cuba. E posibil, că în timpul apropiat va izbucni din nou revolta.

A doua linie de fer în Siberia. În ședința dela 16 c. Duma a primit proiectul construirii unei linii ferate paralele în Siberia. Spesele împreunate cu aceasta se urcă la 127 milioane ruble.

Situația în Persia. Președintele parlamentului însoțit de șase deputați s'a prezentat la șahul și i au predat memorandumul parlamentului. Șahul a declarat, că antecesorii săi au câștigat tronul cu sabie, și crede, că nici el nu va pierde acest tron fără vărsări de sânge. După aceasta a promis deputaților, că va trimite parlamentului în timpul cel mai scurt un rescript împărătesc. Naționalistul Suleiman a fost deținut și aruncat în temniță.

— Vre o patru sute de frunziși din provincia Asserbeldsau au hotărât la adunarea ținută în 13 cr. în orașul Tebris, că vor ruga telegrafic pe reprezentanții cluburilor politice din Bacu să roage pe Sultane Ali să primească tronul Persiei. Dacă aceasta nu le va succeda vor decretă provincia Asserbeldsau de independentă.

Alegerile generale din Prusia. Până în 17 c. la 9 ore seara s'au ales 413 deputați, cari se grupează în modul următor:

143 conservatori, 56 liberali-conservatori, 62 liberali-naționali, 20 poporali, 7 unioniști, 102 centru-catolic, 15 poloni, 3 socialiști democrați, 2 danezi și 3 în afară de partid.

Prin urmare în dieta nouă au mai intrat două partide: unioniștii și socialiștii, afară de cei în afară de partid.

Centrul a câștigat 2 mandate, conservatorii 3, unioniștii 7, polonii 3 și socialiștii 2.

Dincoatră liberali-conservatorii au pierdut două (2) mandate câștigate de socialiști, liberali naționali au pierdut 7 mandate față de unioniștii și partidul popular a pierdut 4 mandate față de socialiști și danezi.

NOTAȚI.

ARAD, 18 Iunie n. 1908.

— Camera. (Dieta) astăzi, Joi, 18 Iunie, nu ține ședință din cauza unei sărbători catolice.

— Examen de calificare. Azi la orele 10 a început la institutul pedagogic din Arad examenul de calificare învățătoarească a absolvenților acestui institut.

Dr. dr. Iosif Siegescu, a sosit încă aseară în Arad, pentru a lua parte în calitate de comisar guvernial la acest examen.

— Incheierea anului școlastic. Azi s'a încheiat anul școlar la institutul teologic și pedagogic din Arad. Elevii toți, în frunte cu întreg corpul profesoral, s'au dus în catedrală, unde s'a servit un Te-Deum.

De aici s'au intrunit în sala festivă a seminariului, unde domnul director P. C. Sa protosincelul R. R. Clorogariu a ținut vorbire ocazională, arătând menirea măreață în mijlocul poporului a elevilor acestui institut susținut cu jertfe mari. A îndemnat îndeosebi pe elevii cari au terminat studiile să traducă în fapte principiile frumoase cari le au fost propovăduite de corpul profesoral.

Vorbirea a făcut o profundă impresie asupra elevilor.

— De ale presei noastre. »Gazeta« scrie: »Constătarea intimă ce a fost convocată pe ziua primă a Rosaliilor la Brașov, în cestiunea înființării fondului jubilar s'a ținut și a decurs în cea mai bună înțelegere.«

»S'a hotărât a se publica despre rezultatul constătării un comunicat, care din cauza sărbătorii de ieri numai astăzi a putut fi trimis foilor și care, deci, va apare numai mâine și în ziarul nostru.

Lășăm să urmeze aici două din salutările, ce au fost adresate conferenței amintite mai sus:«

»București, 1 (14) Iunie. — Ziariștilor români! Suntem cu gândul în mijlocul vostru. Puterea presei este astăzi la ordinea zilei. Puterea ei este puterea națiunii. Dela cimențarea și organizarea ei, națiunea română așteaptă triumful dreptății. Români! din toate unghiurile privesc cu toată încrederea la voi. Unirea a făcut puterea! »Românii ardeleni din București.

»Lipsca, 12 Iunie n. 1908. — Mult stimat d-le Mureșianu! Salut din toată inima mea intrunirea D-voastră de Duminică și vă urez succese strălucite. Dea Cel de sus să ajungă și gazetarii noștri la un lman mai verde cu ajutorul frământării gândurilor D-voastră. Dacă se va constitui un comitet și dacă Veți avea lipsă de câteva informațiuni de pe aici, stau bucuros la dispoziție, svând adunat material în privința aceasta. Floria Petra-Petrescu.

Ită și comunitatul ce sa trimis ziarelor:

»Constătarea confidențială, conchietată la Brașov în cauza înființării »Fondului jubilar« al »Gazetei« cu destinația de a veni în ajutorul ziarștilor noștri s'a intrunit în ziua și la ora fixată. Au luat partea la ea prin reprezentanți opt dintre foile noastre: (»Drapelul« din Lugoj, »Unirea« din Blaj, »Libertatea«, »Foaia Interesantă« și »Tovărășia« din Orăștie, »Revista Economică«, »Țara Noastră« și »Foaia Poporului« din Sibiu). Celelalte dintre foile invitate, printre cari »Tribuna« din Arad și »Lupta« din Budapesta, fiind împiedecate de-a participa prin reprezentanți, au declarat în scris, că primesc hotărârea ce se va aduce în cauza pentru care au fost conchietate.

Cei intruniți, după ce au fost călduros salutați de dr. A. Mureșianu, arătându-li se scopul pentru care i a invitat, au trecut imediat la deliberarea asupra obiectului de la ordinea zilei.

»După un schimb de vederi viu și temelnic conferența a enunțat unanim, că presa noastră îmbrățișează cu simpatie inițiativa proprietarului »Gazetei Transilvanice« de a înființa din incidentul jubileului său de 30 de ani, ca director al foii și a jubileului de 70 de ani al »Gazetei«, un fond menit de a se ajutură din ei ziarștili și scriitorii noștri și că este gata să dea tot concursul său posibil pentru realizarea lui.

»Se decide apoi de-a se institui în scopul el-

borării unui plan amănunțit pentru puarea în ființă a fondului, o comisiune de nouă membri, cari să se împartă după diferite centre și după ziarele ce apar în ținuturile acestor centre, în modul următor: Brașovul, ca sediu al comisiunii, să fie reprezentat cu trei membri; Aradul, Budapesta, Lugojul, Sibiuul, Blajul și Orăștie cu câte un membru, care va fi designat de către ziarele din ținutul respectiv.

»Cu executarea acestui conclud este însărcinată Redacțiunea »Gazetei«.

»Conferența confidențială s'a ținut în cea mai frumoasă și frățescă armonie. În fine s'a decis ca despre decursul ei să se publice comunicatul de față.

— »Agitație« contra ungarilor. E lucru știut că stăpânirea ungurească nu vede de cât dușmani în cel ce au îndreptățitul curaj de a critica și condamna multele nedreptăți, pe cari le face stăpânirea ungurească. Astfel chiar ziarele ungurești din Budapesta aduc știrea unei noi »agitații« contra ungarilor. Ită despre ce este vorba:

Societatea germană naționalistă din Viena cu numele »Verein zur Erhaltung des Deutschtums in Ungarn« (Societatea pentru conservarea elementului german din Ungaria) a ținut în zilele trecute, într'un restaurant din Viena, o convenire, în care s'a discutat soarta amară a germanilor din Ungaria, mai ales a șvabilor din Banat, cari sunt pe cale de a se maghiariza. Numita societate a luat apoi, văzând soarta vitregă a fraților ei din Ungaria, hotărârea să țină în toate orașele din Austria adunări populare de protestare. — Asta îi doare pe șovinștii unguri: nu pot să vadă cum naționalitățile din Ungaria, în timpul din urmă chiar și germanii din Banat, se deșteaptă și nu mai sufer să fie scurtați în drepturile lor. Nu cumva vor asmuți acum ziarele ungurești pe procurori și împotriva — Vieni, care se interesează de soarta națională a bieților șvabi.

— Dr. Carol Lueger, marele amic al românilor, primar al orașului Viena, va pleca în 4 sau 5 Iulie la Schwenningen, la băi de mare, pentru ași căuta de sănătate.

— Regele contra rectorilor dela universitățile din Austria. Afacerea profesorului Wahrmond continuă a stârni mari complicații în Austria. Greva universitarilor, pornită cu atâta emfasă tinerească pentru respectarea libertății ideilor la catedrele universitare, ia din ce în ce o înfățișare mai servoasă. Ziarele din Viena aduc știrea că însuși M. Sa regele s'a rostit în chestiune, reprobând atitudinea rectorilor universitari. Regele a asistat ieri la inaugurarea asilului de copii din Waehring. Sfârșindu-se serbarea a ținut cu dignitarii de față recepțiune. Venind vorba de greva universitarilor regele adresându-se ministrului de instr. austriac, Marchot, l-a apostrofat cu vorbele: »Pane capăt odată acestei afaceri neplăcute. Vorbele regelui au fost de efectul unei bombe pentru conducătorii școlilor superioare. Rectorii din Viena îl vor cerceta azi pe Marchot cerându-i informații autentice. Dacă se vor adeveri cuvintele regelui, rectorii, își vor da cu toții demisia. Poziția ministrului Marchot în urma acestora e de asemeni nesigură. Se crede că demisionând rectorii va abziice și el. — Ziarul Narodni Listi are informațiunea din Viena, că profesorul Wahrmond va fi transportat la Praga.

IX. IPAR-UTGZA 4 SZ.

Bancă de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de biurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

In o comună curat românească,
constatătoare din 700 numere s'ar predă
unui român din cauza altei întreprindere
prăvălie de coloniale.

Ofertele sunt a se trimite la admi-
nistrația ziarului.

Schwalb Kálmán și soț.

fabrică de metale, de cis-
sornice de turn și de ::

lanțuri

patentate.

BUDAPESTA

VII. Strada Dembinszky 32.

Se fabrică. lanțuri patentate, din aramă
presate prin ce posed o capacitate ire-
sistibilă; precum și lanțuri îmbrăcate în aramă
pentru decorat mobile, în toate formele.

Fabricație de prima calitate și unică.

Catalog ilustrat la dorință gratuit și franco.

Gmeiner E.

fabrică de curele pentru mașini.

BRASSO.

Din cea mai bună piele
de curele.

Curele de mânat din prima
calitate de piele.

Ma multe feluri de curele
de cusut și de lega, în cea
mai bună calitate.

Preț-curent și modele se trimit
după dispoziția on. public.

MISPÁL și WAGNER

Budapesta, VII., str. Kenyérmező nr. 5.

Cea mai de încredere și cea mai bună
mașină pentru reprezentanța principală a mo-
toarelor »Victoria«, motoare de benzin și
de ulei brut, aparate de imblătit, motoare de
benzin, de ulei brut și de gaz.

Montarea morilor ne angajăm s'o facem
la prețuri favorabile. Diferite mașini agri-
cole, fabricația cea mai bună și mai solidă.

CATALOG de prețuri și cheltuieli gratuit și porto franco.

Vă rog să fiți cu băgare de samă la adresă și
la paștași.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința onor.
public că în comuna Agriș se află de
vânzare

calitate mai bună

cu preț moderat, cu vagon sau cu tră-
sură. Piatra de var se primește îndărăt în
prețul varului. Cumpărătorii să se adreseze la

Romul Motorca, preot,
Agriș. u. p. Ternova.

Jgaz Sándor

ci asornicar și giuvaergiu

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără
pentru prețul cel mai mare
de zi, ori schimbă pentru alte
obiecte de aur și argint.

DOSA FARKAS

fabricant de biliard în Cluj,
Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

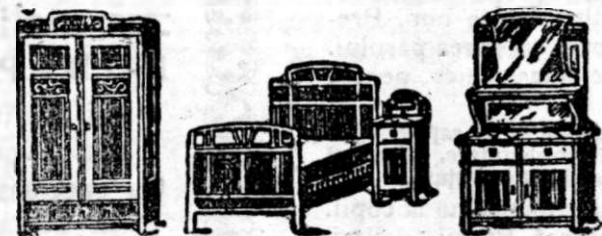
Deposit de
biliardgata
Pregătesc
mese de bi-
liard și le re-
parez atât

în oraș cât și în provincie, imediat. Țin
țin deposit **bastoane de biliard** (daco)
chiulele de biliard de **bansolin și fildeș**,
(os de elefant), apoi: **cretă, piele de bi-
liard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuin-
cioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare
pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Avem onoare a aduce la cunoștință on.
public că ne-am lărgit atelierul propriu de
tapiserie, măsar, strungărie și de mobile,
unde putem satisface și gusturile cele mai
delicate. Prețurile noastre sunt foarte solide.
Lucrul nostru solid și serviciul prompt a fost
recunoscut din mai multe părți. Funcționa-
rilor de stat și oficerilor le facem prețuri
de favor.

Pelleyné și Schmidt.

Oradea-mare, strada Teleky nr. 24.

Szeszák F. és Fia

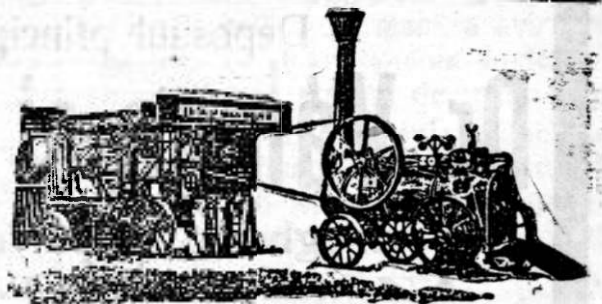
fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate
Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndestulește
— ori-ce pretenții; atelier de reparare. —

Fabrică de calese asortată cu toate mași-
nele moderne tehnice.

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește fie-
care parte a trăsurei: fabricăm roate, facem lucruri
de fierar, pielar și de lustruit sub conducere
mea personală, cu prețurile cele mai moderate. —
Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar
ieftină. — Serviciu prompt. — **Răspundem im-
ediat comenzilor din provincie.** —
Recomandăm diversele părți de trăsură, cari se vând; așa
numitele „mântuloare de noroi” cu șezutul închis bine
Fondat în 1870. — Prețurent gratis.

Provisiuni de mașini cu vapor LOCOMOBILE

făcător de jirezi de paie

în formă întrebuințată și cu dregere
se pot căpăta pe lângă condiții de plătere
foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUGÓ

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

Corespondența în limba română.

În lumea întreagă cele mai bune
mașini de cusut și biciclete Dürkopp,

precum și cele mai bune mașini eco-
nomice le transportăm cu plătiri în
rate mici lunare sau treilunare. În
care comună vom avea cel puțin 6
cumperători, acolo croitul și cusutul
femeesc în cursuri de 30 de zile îl
dăm gratuit, cumpărătorii vor fi ins-
truați pe deplin.

Corespondență în limba română.
La dorință trimitem carte de prețuri.

Fischer Gyula és fia,
Maros-Vásárhely.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe
lângă prețurile cele mai moderate.

Nu mai sunt bătători!

(Ochi de găină).

Cine vrea să scape de bătătorile dureroase să folosească

„Anti-Klavin“

care prin compoziția ei chimică e cea mai eficientă și mai bună.

După a doua întrebuințare bătătorile

:: :: vor dispărea necondiționat. :: ::

Nenumărate scrisori de mulțumire și recunoștință.

Prețul unui tub : 80 fileri.

O față cu pistrui o face albă ca zăpada,

Apa americană contra pistruiilor de Dr. HYAM

și

Săpunul american contra pistruiilor de Dr. HYAM

Depositul principal :

Dr. Vámos și Fűredi

drogherie și parfumerie.

AZ „ANGYALHOZ“.

Pécs. Pécs.

CORNEL N. DEMETER farmacist în Szászváros.

Peronospin pentru stropirea viei contra peronosporiei e mai bun și mai ieftin și manipularea cu mult mai simplă, ca piatra vântată. Un pachet de 100 litre apă costă 60 fil. Pravul acesta să folosească și la stropirea pomilor. La comandă de 10 pachete să trimit francate. Revanzătorii capătă rabat corăspunzător.

Preparate cosmetice.

Cream de benzoé mygdale. Creamul de benzoé mygdale servește pentru conservarea, înfrumusețarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și o fineță deosebită. Delăturează tot felul de necurătenii de pe mână și față, — precum: pete, bubițe, zgrăburțe, pisteni (mitesser), precum netezește și zbirciturile. Conținutul creamului acestuia e nestricăcios pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoé mygdale. Săpun excelent pentru toilette. E preparat din ingredenții foarte fine, și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Se recomandă a se folosi împreună și săpunul de benzoé mygdale. Prețul 70 fileri.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu să observă că fața este pudrată. Intrebuințată pudra cu creamul de benzoé mygdale, scutește de urmările neplăcute, ce altcum ar cauza vântul, răceala și razele soarelui. În culoare albă, roză și galbină. Prețul 1 cor.

Veturien Parfeum. Vera-violetta, cel mai fin parfum de viole, lăcrămioare și scumpie (iorgovan) și Jockey Club. Pr. 1.60 fil. — „Ideal“, cel mai nou parfum, 2 cor.

Apa de gură „Cremsier“ (Albă sau roșie.) Prin întrebuințarea apei acesteia nu devin dinții găuși, — și delăturează durerea dinților, precum și interes dinții și gingiile. Prin întrebuințarea apei acesteia, să delăturează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuințarea apei acesteia cu pravul de dinți „Cremsier“ devin dinții foarte frumoși, albi. Prețul 80 fileri.

Pravul de dinți „Cremsier“ Prin întrebuințarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fil.

Perii de dinți, fine. Alegere mare, în diferite prețuri. **Esență de China.** Contra căderii părului cu rezultat foarte bun. Prețul 1.40 fil. **China tannopomada.** Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri. **Oleu de nucă.** Extract de nucă oleica, pentru conservarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

Diferite mirosuri de parfemuri franceze de prima calitate — să capătă după măsură. — Săpunul de benzoé mygdale e cel mai bun în întrebuințare. Săpunuri foarte fine — și deosebit plăcut mirositoare, se capătă în diferite prețuri.

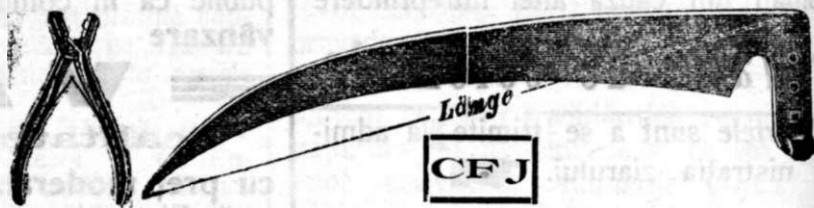
Prav contra opăritului și urmărilor neplăcute la copii. Prețul 50 fileri. **Prav contra asudatului** Prețul 50 fileri. **Prav pentru insecte.** 20, 40 fil. și 1 cor.

Instrucțiuni pentru prepararea rumului, dif. liqueuri și alte băuturi.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 klg. 1 cor. 20 fil. Un demjon poștal de 4¹/₂ klg. franco trimis 6 cor. 50 fil.

Adresa să fie precisă și legibilă! Numele întreg, comuna, nr. casei, posta ult. și comit.

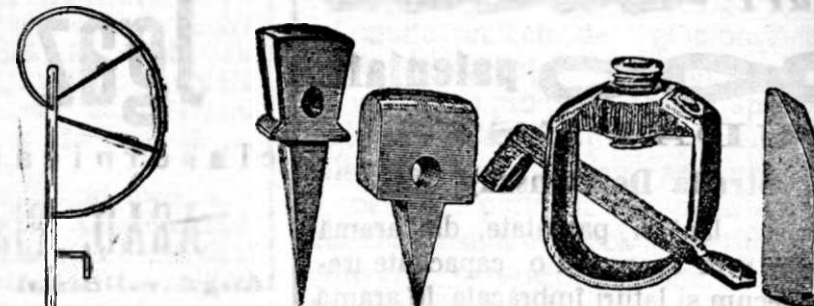
CAROL F. JICKELI, Sibiu (LA COASA DE)

Clește de marcat oile **Coase** Lungimea 70 75 80 85 90 cm
1 buc. C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—
1 b. C. 4.12

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă eu schimb orice coasă provăzută cu semnul CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta, în decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul celor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra

Nicovale pt. coase. **Țiitoare de coase.** Ciocane pentru
Forma fig. 2 3 4 5 à 250 800 Fig. 6 à 300
1 buc. C. —96 —86 —14 —86 —90 1.—

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă. — La nicovalele și ciocanele de coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Țiitoare pentru cuți de coase, emailate pe din lăuntru și pe din afară. C. —42 și suflăte cu zink, foarte durabile, 1 buc. C. —50. Cuți de coasă de la în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —40. Cuți de Bergamo albastre-negre, insigniul CFJ 1 buc. C. —80. Coade de coase pentru coase de cereale, C. —96. Greble de fer pentru coasa de cereale, de șirofat pe coadele simț coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Țepe de gâtleej contra umflării vitelor, pentru Cor. 680, pentru viței Cor. 620.

KÉZSMÁRKY J. Prima întreprindere de pompe funebre din Arad

Biroul central și magazinul de modele, strada Weitzer
:: János, palatul minorilor, lângă posta centrală. ::

Depositul principal: Maros u. 2 sz. casa proprie
Telefon 465. Telefon 465.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public. că am înființat
ziua de azi o întreprindere de pompe funebre bine asortată și
răspunzător cerințelor de azi.

Aranjez înmormântări în loc și în provincie cu cea
mai mare pietate, după sistemul studiat în cele mai mari
orașe din țară și din străinătate, dela cele mai simple
până la cele mai luxoase cu prețuri estine fără concurență.

Toate mormântările se săvârșesc prin prezența mea
Arad 1908, 1 Iunie.

Cu distinsă stimă
Kézs márk J.

Zintl János

— atelier de pictură de sticlă —
BUDAPESTA IV. Üllői ut 79

Imi iau îndrăzneala a atrage atențiunea on. pu-
blic asupra atelierului meu de pictură de sticlă.

Ca specialist fac giamuri de biserici, pictură de lux
- pe sticlă pentru saloane, verande și sufragerii.

Mai departe plumbuit de artă, gravuri
pe sticlă și rame de aramă precum
și alte obiecte în bransa aceasta.